

Motion till riksdagen 2009/10:Fi250

av **Margareta B Kjellin (m)**

Bud på en del av offentlig verksamhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att lägga bud på en del av offentlig verksamhet.

Motivering

Det årliga värdet av offentliga upphandlingar uppskattas till närmare 500 miljarder kronor och utgör därför en stor och viktig marknad för näringslivet. Eftersom företag med färre än 50 anställda utgör omkring 99 procent av alla företag i landet är det viktigt att dessa är med och konkurrerar med anbud. Idag sker det dock i en begränsad omfattning. En Sifo-undersökning som Företagarna låtit göra visar att det bara är 27 procent av småföretagen som deltar i offentliga upphandlingar, trots att omkring 75 procent bedriver verksamhet inom områden där upphandlingar förekommer.

Regeringen har som ambition att förbättra småföretagens möjligheter att delta i offentliga upphandlingar. Bland annat har regeringen infört talerätt för Konkurrensverket mot de aktörer som bryter mot upphandlingsreglerna, vilket framförallt har betydelse för mindre företag med begränsade möjlighet att föra talan i domstol. Ett nationellt upphandlingsstöd tas också fram av Kammarkollegiet i syfte att minska företagens administrativa kostnader. Det är bra att dessa förändringar görs, men det mer måste till.

En vanlig orsak till att små företag inte deltar i offentlig upphandling är att de inte kan konkurrera med större bolag när det rör sig om omfattande uppdrag. Visserligen finns det en möjlighet att samverka i viss utsträckning genom att lägga gemensamma anbud, men det är inte alltid man har möjlighet att samordna med andra företagare. Det kan till exempel vara för kort tid för att samordna budet och det kan saknas samarbetspartner på verksamhetsorten. Gränsen för vad som räknas som olaglig kartellbildning kan också vara

Fel! Okänt namn på

ganska otydlig, och på mindre orter där antalet verksamma företag är begränsat är riskerna med att samarbeta därför större.

Ett exempel på fall då småföretag missgynnas är vid upphandling av skolskjutsar. En liten entreprenör skulle kunna lägga anbud på en skolskjutslinje med ett tidsperspektiv på 3 till 5 år för att göra det ekonomiskt möjligt att satsa på inköp av nya bussar. Men idag sker skolskjutsupphandling vanligtvis på stora områden och enbart för ett år i taget. Genom att utgå från de stora bussföretagens villkor omöjliggör kommuner för små entreprenörer att lägga ett anbud. Ett annat exempel är upphandlingar inom vård och omsorg i kommuner som inte infört lagen om ett valfrihetssystem, LOV. I det fallet har småföretagare sällan möjlighet att lägga bud på en viss avdelning inom sjukvården, ett gruppboende inom äldreomsorgen eller en viss verksamhet för personer med utvecklingsstörning.

Om fler aktörer får möjlighet att delta i offentliga upphandlingar ökar konkurrensen, vilket i sin tur ger skattebetalarna mer valuta för pengarna. Därför vore det önskvärt att se över möjligheten till en lagstadgad rätt att lägga bud på en andel av en verksamhet vid större upphandlingar.

Stockholm den 30 september 2009

Margareta B Kjellin (m)